

ULVARAS CEĻS

Latvijas Komunistiskās partijas Livānu rajona komitejas un Livānu rajona
Darbaļaužu deputātu padomes organs

№ 91 (1195) 9. gads

Ceturtdien, 1958. g. 31. jūlijā

Maksā 10 kap.

Par dažiem jautājumiem sakarā ar gatavošanos jaunajam mācību gadam

J. Veselova,

Latvijas KP CK propagandas un agitācijas nodajas vadītājs
Vasaras pārtraukums
partijas izglītības sistēmā
nenozīmē, ka var tikt pār-
traukts propagandas
darbs.

Partijas organizācijām
šajā zinā arī vasarā ir
daudz kas darāms. Galve-
nais, ar ko pašlaik jāno-
darbojas partijas organi-
zācijām, ir partijas izglī-
tības tūkla komplektēšana.
Jaunajā mācību gadā par-
redzēts izdot mācību grā-
matas par marksisma-ļe-
ninisma pamatiem, PSKP
vēsturi, politisko ekonomi-
ju un filozofiju. Ir mācī-
bu grāmata politiskolu
klausītājiem. Tas uzliek
par pienākumu partijas
organizācijām nopietni
pārdomāt, kā sakomplektē
tīklu, pārunāt ar katru
komunistu un palīdzēt
viņam izvēlēties attiecīgu
mācību veidu.

Sevišķi rūpīgi jāizrauga
propagandisti, kas vadīs
nodarbības politiskolās un
marksisma-ļe-
ninisma pa-
matu studēšanas pulciņos.

Tur vajadzīgi kvalificēti,
pieredzes bagāti cilvēki.
Propagandas darbā pla-
šāk jāiesaista partijas, pa-
domju un saimnieciskie
darbinieki, kas teorētiski
vislabāk sagatavoti un la-
bi pazīst dzīvi, praksi,
konkrētus uzdevumus, ko
risina partijas organizā-
cija saimnieciskajā un
kultūras celtniecībā, ideo-
loģiskā darba laukā.

Vasaras periodā ne-
drīkst aizmirst arī darbu
ar propagandistiem. Pirms
nodarbību sākuma viņiem
jārūko semināri, kuros jā-
palīdz propagandistiem
noskaidrot sarežģītākos
un aktuālos jautāju-
mus. Tas arī ir viens no
svarīgākajiem priekšno-
teikumiem, lai sekotīgi sa-
gatavotos jaunajam mācī-
bu gadam.

Vasaras periodā ne-
drīkst aizmirst arī darbu
ar propagandistiem. Pirms
nodarbību sākuma viņiem
jārūko semināri, kuros jā-
palīdz propagandistiem
noskaidrot sarežģītākos
un aktuālos jautāju-
mus. Tas arī ir viens no
svarīgākajiem priekšno-
teikumiem, lai sekotīgi sa-
gatavotos jaunajam mācī-
bu gadam.

Ne mazāk kā 16 litru no govs diennaktī

Mūsu lauksaimniecības ar-
teļa lopkopji ar katru gadu
kāpina piena ražošanu. Pērn
mēs ieguvām divreiz vairāk
piena nekā 1956. gadā. Tika
izslaukti 3.456 litri piena no
govs. Šogad panāksim vēl labākus rezultātus.

Šie panākumi gūti, ierīkojot kultivētās ganības, labi barojot un mitinot lopus.

Mūsu slaucējas izvērsušas
sociālistisko sacensību, lai ga-
nību periodā iegūtu ne mazāk kā 16 litrus piena no
govs diennaktī. Rūpīgi kop-
dama savas govis, V. Balan-

da ik dienas izslauc no kat-
ras 18—20 litrus piena. Slau-
cējam K. Eisterei, L. Štein-
bergai un citām dienas iz-
slaukumi ir 16—17 un vairāk
litru no govs.

Lai stimulētu lopkopju dar-
bu, arteļa valde ieviesusi
papildapmaksu. Slaucēja, kas
gada laikā ieguvusi 3.500
litrus piena no govs saņem
kā pārējumu 1.000 rubļu; par
katriem 500 litriem, kas ie-
gūti virs 3.500 litru skaita,
arī izmaksā 1.000 rubļu. Tā-
dējādi lopkopji ieinteresēti
sava darba rezultātos. LTA

Padomju Dzimtenē

Aug kolhoza ciema kulturālais līmenis

Kurskas apgabals. Līdz
Oktobra revolūcijai Ho-
mutovkas rajona Kalinov-
skas ciems bija tipisks ca-
riskās Krievijas nabadzī-
bas stūris.

Tagad nevar pazīt agrā-
kās vietas. Kulturāli un ba-
gāti dzīvo vietējā kolhoza
darbarūki. Pagājušajā ga-
dā kolhoza ienākumi sa-
stādīja 5 miljoni rubļu.
Tas nodrošināja iespēju
iedalīt līdzekļus saimniecī-
bas, kultūras un sadzīves
un dzīvojamo ēku celtnie-
cībai.

Kalinovskā uzcelta elektro-
stacija, vidusskola, klubs
ar skatītāju zāli 250 cilvē-
kiem, bibliotēku un lasītu-
vu. Loti liela uzmanība
tieka veltīta ciema labie-
kārtošanai.

Attēlā: ielu asfaltēšana
Kalinovskā.

Jauns māju celšanas kombains

Staļingradas hidrocelt-
niecības institūta inženieris
Minovičs kopā ar savu
brāli izstrādājis originālas
mašīnas — māju celšanas
kombaina konstrukciju.
Tas paredzēts līdz trīsstā-
vu augstu māju sienu me-
hanizētai celšanai.

Kombaina ražīgums at-
karīgs no tā kustības ātruma.
Tā, ja agregāta ātrums
ir 15 metri minūtē, 8 stundās
tas iemūrē 63 tūksto-
šus kiegeļu. Trīsstāvu mā-
ju ar 1000 kubikmetru til-
pumā kombains uzeļ 48
stundās, aizstājot 150 mūr-
nieku un ap 50 apmetēju-
darbu.

Lenīna kolhozā

viss pa vecam

Katru pavasari Lenīna kol-
hoza lopkopji asi izjūt lop-
barības — aboliņa un siena trū-
kumu. Tieši ar to kolhoza
vadība arī attaisno nescīgos
piena izslaukumus, ko kol-
hozā iegūst visus šos pēdējos
gadus. Bet vai kolhoza bri-
gādēs tiek darīts viss iespē-
jamais, lai ziemā lopiem sa-
gādātu pēc iespējas vairāk
labas barības, lai reizi uz
visiem laikiem izrautos no
atpalicības piena un galas
ražošanā?

Nē! Par to ka, kolhozā
trūkst rūpju lopbarības sagā-
dē liecina siena novākšanas
gaita kolhoza pirmajā brigā-
dē, kuru vada brigadieris
Jānis Seilis.

Rudzētu — Līvānu lielceļa
malā katrs garāmbraucējs ar
sašutumu vēro apmēram 6

ha platībā nopļautu plavu.
Izzāvētais siens te sakrauts
nelielās kaudzītēs tieši uz ze-
mes un bojājas jau vairākas
nedēļas. No pēdējo dienu
lietus kaudzītes sarukušas
kuplajā atālā un kļuvušas
melnas. Vai šeit būs lopiem
barība, par to jāšaubās.

Tikpat pavirši šai brigādē
novākti arī aboliņa lauki.
Ar grābekli saveltās aboliņa
vālas zārdos gan sakrautas,
taču sakašot mazumus, ku-
riem cauri izaudzis jau atāls,
varētu sakraut vēl ne vienu
vienā aboliņa kaudzīti. Ja kol-
hoza priekšsēdētājs b. Lietav-
nieks arī uz priekšu tā rū-
pēsies par lopbarības sagādi,
tad arī šogad lopiem trūks
barības.

A. Vigants

Traktori kolhozā strādā labi

Dienu un nakti kolhozā
„Latgales zieds“ rūc traktori.
Šogad šie tērauda kumeli
veikuši daudz darba.

Šopavasar no 339 ha, kas bija
vajadzīgi vasarāju sējai, 1957.
gada rudenī bija uzarti tikai
139 ha. Pateicoties traktori-
tu čaklajam darbam un teh-
nikai, kura kalpoja bez tra-
cējumiem, kolhozā savlaicīgi
tika veikta augsnē aršana
un apstrādāšana. Kolhozā
viens no pirmajiem rajonā
beidza sēju. Neatslāpst arī
darbs pašlaik — vasarā. Līdz
1. jūlijam traktori tā
tārīs papuves.

Pirmais šā gada pusgadu kol-
hozā strādāja MTS traktori
brigāde, bet no 1. jūlijā kol-
hozās tehniku no MTS no-
pirka. Lai nodrošinātu labu trak-
toru darbu arī turpmāk kol-
hoza valde nolēma mehanizā-
toriem par veikto darbu mak-
sāt tāpat kā līdz šim maksā-
ja MTS. Kā to dara praktiski?
Traktora darbu užskaita
katras brigādes uzskaitvedis
un ik pēc desmit dienām ie-
sniedz ziņas kolhoza grāmat-
vedībā. Katru mēnesi tiks sa-
stādīti saraksti par nopelnī-

tajām izstrādes dienam un
tūlīt izmaksās naudu. Parei-
zi noregulētā traktoristu dar-
ba apmaka nodrošināja to,
ka pēc tehnikas nopirkšanas
traktoristi palika strādāt kol-
hozā uz līguma pamata.

Kolhoza traktoristi strādā
arī tagad labi. Ar 20. jūliju
ir uzsākta papuvju pārāršana.

Vislabāk strādā traktors
DT-54, kuru vada traktorists
A. Petrovskis un maiņas
traktorists A. Lācis.

Traktors strādā jau
astoto sezonu, bet uz 25. jū-
liju šogad jau darbu veicis
700 ha mīkstā arumā (Plāns
gadā ir 1026 ha). Traktoristi
apņēmušies plānu līdz gada
beigām izpildīt par 120 %.

Labī strādā arī traktorists
J. Bulmeisters un maiņas
traktorists b. Vaivods uz
traktora „Belaruss“. Uz 25.
jūliju viņi traktora gada dar-
ba plānu bija izpildījuši par
172,5 %. Traktoristi līdz gada
beigām apņēmušies veikt di-
vu gadu normu.

Kolhoza traktoristi ar pašu
tehniku šodien strādā labi.
Tā jāstrādā arī turpmāk, tad
darbs šķirsies visur.

E. Kalniņš

FOTOINFORMĀCIJA

TURKU krējotavā

Līvānu pienotavas Turku
krējotavā nā kolhoza „Sarka-
nais karogs“ ik dienas ieplūst
ap 1700 l piena. Tas krējota-
vai jāpārstrādā un krējums
jāsūta tālāk uz pienotavu, bet
vaijpiens atpakaļ uz kolhozu.

Šā gada I ceturkšņa plānu
krējotava izpildīja par 130
procentiem, bet II — par 107
procentiem. Tas liecina ka
darbs rit labi.

Nesen krējotavā uzstādīta
jauna speciāla iekārtā sepa-
rējamā piena sasildīšanai.
Tas ievērojami atvieglo un
pāatrina darbu.

Attēlā: Turku krējotavas
vadītāja M. Kursīte (pa labi)
un Gruguļu krējotavas vadī-
tāja L. Lāce iepazīstas ar
piena sildāmo aparātu.

M. Freivalda teksts un foto

Par labu, augstražīgu ganāmpulku jārūpējās, sākot ar teļu un jaunlopu kopšanu

Viens no svarīgākajiem pāsākumiem lopu produktivitātes celšanā, dzīvvara palīnāšanā, ķermeņa uzbūves un šķirnības uzlabošanā ir veselīgu teļu iegūšana, to saglabāšana un pareiza izaudzēšana.

Ar tēla dzīvības pirmajām dienām, jācenšas iegūt lielus dzīvvara diennakts pieaugumus, tie pakāpeniski jāpiera dina pie lielām rupjās un su līgās barības devām. Tikai tad izaugt dzīvnieki, kuri spēs uzņemt un pārstrādāt daudz barības un dot augstus piena izslaukus.

Ja kolhozā „Nākotne“ ik gadus iegūst augstus piena izslaukus, tad tas panākts tikai ar mērķtiecību teļu un jaunlopu audzēšanu. Ik ga dus teļu dzīvvara diennakts pieaugums šeit bija 650—1000 g. Tas tika panākts, jaundzimušos teļus ganāmpulkā remontam atlasot atsevišķās grupās un nodrošinot tiem lielākas pilnpiena un vāji piena devas, kā arī regulāri piebarojot spēkbarību.

Tādēļ arī jaunlopu dzīvvars atbilst elitei un pirmajai klasei, līdz ar to arī govīm jau pirmajā laktācijā ir labs dzīvvars, bet trešās laktācijas govīm palielināts apmēram par 100 kg.

Jaunlopu pareizās turēšanas nozīmi sapratuši kolhoza „1. Maijs“ teļu kopēja Helēna Platkāja, Kalīpina kolhoza teļu kopējas Tekla Mukāne un Emīlija Paukste. Daudzas lopkopēs teļu ēdināšanā atmetušas no vecojušās metodes — putras vārišanu.

Diemžēl daudzos kolhozoš teļu un jaunlopu audzēšanai netiek pievērsta vajadzīgā vērība. Pavism novārtā atstāti 1958. gadā dzimušie teļi un pārējie jaunlopi tādos kolhozās kā „Dzimtene“, Vorošilova un „Padomju Latvija“. Ja slaucamās govis Vorošilova kolhozā kaut cik piebaro, tad jaunlopiem un teļiem, neskaitoties uz to, ka ganības ne pietiekōšas un noēstas, pa pildus nedod nekā. Telites ir neattīstījušās un vājā miesas stāvokli. Līdzīgs stāvoklis ir arī kolhozā „Dzimtene“. Kolhozā „Sarkanais karogs“ teļus aplokos piebaro ar ābolīnu sienu, kas nav lietderīgi, jo, pirkārt, augošam teļam nepieciešama jauna, svaiga augoša barība, kuras pašlaik ir pietiekīši, otrkārt, tā ir daudz lētāka un izdevīgāka nekā siens.

Ja gribam celt lopu produktivitāti, krasī jāuzlabo katrā teļu un jaunlopu no vienē ēdināšanas un turēšanas apstākļi, jāizdala atsevišķās grupās vaislai audzējamie tekošā gada dzimušie teļiņi un jāorganizē līdz ar ēdināšanas uzlabošanu arī dzīvvara pieauguma kontrole. Jaunlopi jāsver reizi mēnesi, tas dos iespēju augšanā aizkavējušos teļiņus izbrāket. Visiem jaunlopiem jāpaplašina ganību platības, jo labi nokārtota jaunlopu audzēšana katram kolhozam dos krietnus ienākumus un ražīgāku govju ganāmpuiku.

V. Šukute,
lauksaimniecības inspekcijas
galvenā zootehnīķe

Jauns paņēmiens pasta piegādē

— Ei Jāzep, kur šodien kēri pastu? — iespraudis izkapti plāvas malā un norausis sasvīdušo pieri kāds vīrs pa lieku gabalu saucu, pamanijis garamgājējam svārku kēšā avīžu žūksni.

Uzrunātais kaut ko atklie dza, bet jautātājs tā i lāgā nesadzīrdēja. — Ko, dzirnavās? Gateri? Ka tevi pilcis, šoreiz laikam Zalānu Anna avīzes būs nometusi zirgu fermā. Lai līdz vakaram tās sadzītu rokā, vīrs, pametis darbu, pukodamies sāka ap latīt jau ierasto rīkī.

Vispirms pa ceļam viņš piegāja pie gatera. Taču veli, avižu nebija. Atlika vēl divi „Pastā punkti“ — dzirnavas un zirgu fermā.

Bet kā jau nojauta pateica, arī dzirnavās gaidīto avižu viņš neatradā. Citigais avižu meklētājs ātriem sojēm devās tieši uz zirgu fermu.

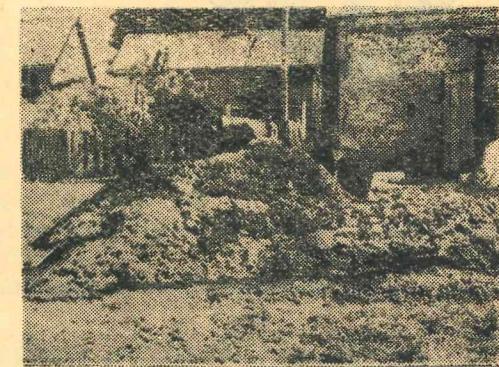
Ieraugot šeit krieto avižu žūksni, piepeši izklīda drāngās garastāvoklis. Vēl labāk kļuva ap dūšu, kad nodzelētušo avižu vidū vlnī atrada visas iepriekšējā nedēļā nozudušas avīzes un sanurciitu vēstuli no rada gabala, bet uzplēšot to nupat labais garastāvoklis nošluka kā barometrs pirms negaisa. Zimogs uz kuvières liecināja, ka vēstule nedēļu nogolejusi pastnieces somā un ielūgums uz godībām pa šo laiku noka vēts.

Ejot mājup viņš taisnīgā sašutumā pie sevis sprīeda: „Par ko gan kolhoza „Padomju Latvija“ 3. un 4. brigādes „pastniece“ Anna Zalāne mēnesi sapēm 25 izstrādes dienas? „Asās Nātres“ cer, ka par to tuvāk padomās arī kolhoza „Padomju Latvija“ valde.

Gustīte

Humors un satīra „Asās Nātres“

Cik ilgi smirdēs?

Reizē ar jauno ga du Livānu rūpniecības uzņēmumu skaitu papildināja Rūpkombināta jaunavērtās ādu pārstrādāšanas cehs.

Grūti uzskaitīt, cik šajos septītos mēnešos ceha vadītājs b. Stepiņš ar saviem pušiem izgatavojis mālderu limes, hromādu, kažokādu un zoļu ādu, bet ka viņi rauj dūšigi, par to liecina liekā at-

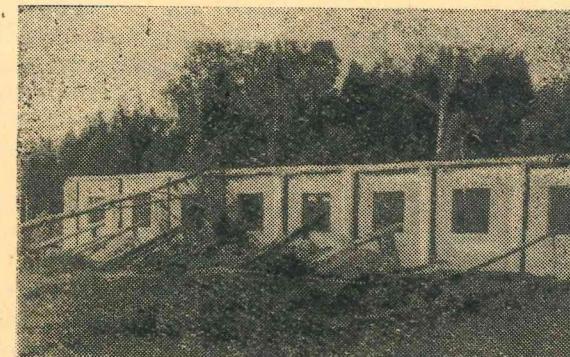
kritumā kaudze blakus ceham. Desmitā reižu dienā vīrs gu mijas priekšautā no ceha iznes sāsmaķušas zarnu attlekas, pārstrādāšanas nederīgas jēlādas un daudz citu smirdošu lietu, ko izgāž viena liekā kaudzē turpat ceha priekšā. Pūstošā atkritumu kaudze saulainās dienās izdala nelešamu smaku plašā apkārtnē. Nevar teikt, ka sevišķi apmierināts ar šo atkritumu krātuvi būtu pats b. Stepiņš un Rūpkombināta direktors b. Šmidre. Uz apkārtdzīvojošo protestiem viņi jau pus gadu atbild ar

Zagars

«Apburtā» celtne

Kādā pasakā bērni ar izbrinu lasa, ka vectēvam ar vecomāti vienreiz esot izaudzis tik liels rācenis, ka rudeni veciši nevarējuši to izraut. Paligos nācīes saukt suni, kāki un, kad tākā pīestelgusies pele, rācenī izrāvuši. Tādā pat brīnumainā kārtā ilgākos gados Čapajeva kolhozā izauga garāzas pamati un sienas. Cēlnieki atloeitām rokām skubināja viens otru drīzāk pabeigt lešāko celtni, bet darbs uz priekšu nekustēja. Roku šeit izmēģināja ne viens vien kolhoza cēlnieks. Noraudzījies uz „apburto“ garāžu, kolhoza prlekšēdētājs b. Gaševs norīkoja pie garāžas cēlniecības kolhozā labi pazīstamo b. Jer manova cēlnieku brigādi. Puisi

rāva gods godam un drīzi vien garāzas sienas bija gatas. Nav šaubu, ka to pašu rudeni viņi būtu uzlikuši arī jumtu, ja garāža nebūtu negaidīti sagāzusies. Neraugoties uz lielo zaudejumu Gaševs ar Jer manovu drudzaini kala plānus kā ievirzīt celtniecības tempus vecajās sliedēs. Izdomāja. — Garāžu veirs necelīsim, paziņoja b. Gaševs, — bet kad novāksim vēl nedzīmušās celtnes drupas, turpat celsim kolhoza klubu. Cēla klubu, bet līdzko paaugās celtnes sienas, iezīmējās arī iedalījumi mašīnu novietošanai. Jā, divu gadu laikā Čapajeva kolhoza cēlniekivienā un tai pašā vītā ir cēluši un neuzceluši garāžu, klubu un atkal garāžu.

Šo attēlā redzamo „vēsturisko“ celtni ar b. Gaševa piekrīšanu tādā izskatā jau pirms diviem gadiem pametuši apņēmības pilnie kolhoza cēlnieki.

Vai arī viņiem nedērētu tie paši palīgi, kas tik noderīgi bija vectēvam ar vecomāti?

„Akots“

Ar koncertu kolhozā

26. jūlijā kolhozā „Draudzīgais maijs“ notika pusga da atskaites sapulce, kurā kolhoza valde atskaitījās par pusgadā veiktajiem pasākumiem. Sasaucot sapulci, kolhoza vadība parūpējās arī par to, lai pēc kopsapulces kolhoznieki varētu labi un kultūrali atpūsties. Šajā lietā nāca palīgā Livānu rajona Kultūras nama pašdarbnieku kolektīvs.

Ir jau vakara stunda, kad atveras skatuves alzkarus un kā pirmo programmas numuru izpilda estrādes orķestrīs b. Griezāna vadībā. Pēc estrādes orķestra izpildījuma

dzied bb. Saleniece un Rānace. Seko latviešu tautas dejas, dziesmas, deklamacijas, intermēdijas u. c. Vislielāko prieku sagādā mazākā un jaunākā pašdarbniece Māra Griezāne (viņai tikai 7 gadi), kura izpilda vairākus solo numurus uz sava akordeona. Koncerts beidzies, bet neviens vēl nedomā progām iet, kluba telpās paliek arī gados vecāki kolhoznieki, lai pāklausītos estrādes orķestra mūzikai.

J. Zālītis

Redaktore H. JEROFEJEVA

Cilvēks un kodolieroču izmēģinājumi

Vai radioaktīvie izstarojumi ir kaitīgi?

Atoma un ūdeņraža bumbu sprādzienu rezultātā rodas radioaktīvi izstarojumi — nedredzami starī, kas izplatās ar milzīgu ātrumu un zināmā mērā spēj izspiesties cauri parastajiem šķēršļiem — stiklam, kokam, akmenim. Šos starus uzsūc dzīvo organismu audi. Staru ietekmē sairst dzīvo audu sastāvā ietilpst ošas vielas — ūdens, oglīdrāti, olbaltumi, tauki, fermenti un pārvēršas citos savienojumos, kas dzīviem organismiem kaitīgi.

Tā rezultātā tiek traucēta normāla vielu maiņa un nervu sistēmas darbība. Pat tad, ja radioaktīvā apstarošana neskars iekšējos audus, organismā var rasties slimīgas parādības.

Ne katrreiz saslimšanas pāzīmes vērojamas jau tūdā pēc apstarošanas. Tās var parādīties arī daudz vēlāk — pēcnācējos. Vecākiem, kas cieļuši no radioaktīvām vie lām, bieži vien piedzimst fiziski vai garīgi neattīstīti bērni.

Tādi gadījumi, piemēram, ir bijuši Japānā, kur kara citi priekšmeti.

Vai cilvēks pakļauts radioaktivitātei ar neatkarīgi no kodolieroču izmēģināšanas?

Jā. Dabā pastāvīgi norisinās radioaktīvo vielu izstarošanas process. To daļēji rada kosmisko staru iedarbība uz zemes atmosfēru. Bez tam radioaktīvitāte saistīta ar kīmiskajiem elementiem urānu un toriju, kas ietilpst zemes garozā, un pat ar kokiem un akmeņiem. Tā kā visvairāk urāna un torija atrodas granīta iežos, tad saprotams, ka granīts izstaro vairāk nekā citi priekšmeti.

Turpretim kodolieroču izmēģinājumu rezultātā dabiskais radiācijas daudzums nemītīgi paaugstinās.

(Turpinājums sekos)